

MINISTERSTWO ROLNICTWA I ROZWOJU WSI

**„Spółdzielnie energetyczne
- szansa na niezależność energetyczną obszarów wiejskich”**

Ustawa OZE – nowe regulacje prawne dotyczące spółdzielni energetycznych

Jarosław Wiśniewski
Zastępca Dyrektora
Departamentu Gospodarki Ziemią

Warszawa, 16.10.2019 r.

**Ustawa z dnia 19 lipca 2019 r.
*o zmianie ustawy o odnawialnych źródłach energii
oraz niektórych innych ustaw***
(DZ.U. z 2019 r. poz. 1524)

Dlaczego forma spółdzielni?

- Prowadzenie działalności w interesie swoich członków
- Możliwość włączenia wszystkich rodzajów podmiotów
- Proste i demokratyczne zasady zarządzania
- Prawna forma organizacyjna

Definicja spółdzielni energetycznej:

- Spółdzielnia w rozumieniu ustawy z dnia 16 września 1982 r. - **Prawo spółdzielcze** (Dz.U. z 2018 r. poz. 1285 oraz z 2019 r. poz. 730, 1080 i 1100) lub ustawy z dnia 4 października 2018 r. **o spółdzielniach rolników** (Dz.U. poz. 2073),
- przedmiot działalności - **wytwarzanie energii elektrycznej lub biogazu, lub ciepła, w instalacjach odnawialnego źródła energii** i równoważenie zapotrzebowania energii elektrycznej lub biogazu, lub ciepła, **wyłącznie na potrzeby własne spółdzielni energetycznej i jej członków**, przyłączonych do zdefiniowanej obszarowo sieci dystrybucyjnej elektroenergetycznej o napięciu znamionowym niższym niż 110 kV lub sieci dystrybucyjnej gazowej, lub sieci ciepłowniczej.

Art. 2 pkt. 33a

Główne cele spółdzielni energetycznych:

- Poprawa warunków życia i prowadzenia działalności gospodarczej na terenach wiejskich
- Poprawa konkurencyjności sektora rolno-spożywczego
- Zwiększenie wykorzystania lokalnie występujących zasobów odnawialnych
- Rozwój gospodarczy kraju

Gdzie mogą powstawać spółdzielnie energetyczne?

- na obszarze **gminy wiejskiej lub miejsko-wiejskiej** w rozumieniu przepisów o statystyce publicznej **lub na obszarze nie więcej niż 3 tego rodzaju gmin** bezpośrednio sąsiadujących ze sobą;
Art. 38e ust. 1
- na obszarze **jednego operatora systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego lub sieci dystrybucyjnej gazowej lub ciepłowniczej**, zaopatrujących w energię elektryczną, biogaz lub ciepło wytwórców i odbiorców będących członkami tej spółdzielni, których instalacje są przyłączone do sieci danego operatora lub do danej sieci ciepłowniczej;
Art. 38c ust. 1
- obszar działania spółdzielni energetycznej ustala się **na podstawie miejsc przyłączenia wytwórców i odbiorców** będących członkami tej spółdzielni do sieci dystrybucyjnej elektroenergetycznej lub sieci dystrybucyjnej gazowej, lub sieci ciepłowniczej.
Art. 38c ust. 2

Warunki założenia spółdzielni energetycznej:

- 1) liczba członków jest **mniejsza niż 1000**;
- 2) w przypadku gdy przedmiotem jej działalności jest wytwarzanie:
 - a) **energii elektrycznej**, łączna moc zainstalowana elektryczna wszystkich instalacji odnawialnego źródła energii:
 - ✓ umożliwia pokrycie w ciągu roku **nie mniej niż 70% potrzeb** własnych spółdzielni energetycznej i jej członków,
 - ✓ nie przekracza **10 MW**,
 - b) **ciepła**, łączna moc osiągalna cieplna nie przekracza **30 MW**,
 - c) **biogazu**, roczna wydajność wszystkich instalacji nie przekracza **40 mln m³**.

Art. 38e ust. 1

Preferencje dla spółdzielni energetycznych:

- Prosumencki system rozliczeń na podstawie opustów
- Możliwość uzyskania największych korzyści przy zarządzaniu energią
- Brak konieczności odliczania pomocy publicznej

Rozliczenie ze sprzedawcą energii:

- **Sprzedawca dokonuje ze spółdzielnią energetyczną rozliczenia ilości energii elektrycznej:**
 - wprowadzonej do sieci dystrybucyjnej elektroenergetycznej wobec ilości energii elektrycznej pobranej z tej sieci w celu jej zużycia na potrzeby własne przez spółdzielnię energetyczną i jej członków **w stosunku ilościowym 1 do 0,6;**
 - wprowadzonej i pobranej z sieci dystrybucyjnej elektroenergetycznej przez **wszystkich wytwórców i odbiorców energii elektrycznej spółdzielni energetycznej** na podstawie danych pomiarowych.

Art. 38c ust. 3 i 6

- OSD przekazuje sprzedawcy energii, **dane pomiarowe obejmujące godzinowe ilości energii elektrycznej wprowadzonej i pobranej z jego sieci dystrybucyjnej przez wszystkich wytwórców i odbiorców energii elektrycznej spółdzielni energetycznej po wcześniejszym sumarycznym bilansowaniu ilości energii wprowadzonej i pobranej z sieci dystrybucyjnej** z wszystkich faz dla trójfazowych instalacji.

Art. 38c ust. 5

Rozliczenie ze sprzedawcą energii cd.:

- Rozliczeniu podlega energia elektryczna wprowadzona do sieci dystrybucyjnej elektroenergetycznej **nie wcześniej niż na 12 miesięcy** przed datą wprowadzenia tej energii do sieci.
- Jako datę wprowadzenia energii elektrycznej do sieci przyjmuje się ostatni dzień danego miesiąca kalendarzowego, w którym ta energia została wprowadzona do sieci, z zastrzeżeniem, że **niewykorzystana energia elektryczna w danym okresie rozliczeniowym przechodzi na kolejne okresy rozliczeniowe, jednak nie dłużej niż na kolejne 12 miesięcy** od daty wprowadzenia tej energii do sieci.
Art. 38c ust. 8
- **Nadwyżką ilości** energii elektrycznej wprowadzonej do sieci dystrybucyjnej elektroenergetycznej wobec ilości energii elektrycznej pobranej z tej sieci przez wszystkich wytwórców i odbiorców energii elektrycznej spółdzielni energetycznej **dysponuje sprzedawca, w celu pokrycia kosztów rozliczenia, w tym opłat.**
Art. 38c ust. 11

Przepisy wykonawcze:

Minister właściwy do spraw energii w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw rozwoju wsi określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) szczegółowy zakres oraz **sposób dokonywania rejestracji danych pomiarowych oraz bilansowania ilości energii**,
- 2) szczegółowy **sposób dokonywania rozliczeń** z uwzględnieniem cen i stawek opłat w poszczególnych grupach taryfowych stosowanych wobec spółdzielni energetycznej i poszczególnych jej członków,
- 3) szczegółowy **zakres oraz sposób udostępnienia danych pomiarowych** między przedsiębiorstwami energetycznymi oraz między przedsiębiorstwami energetycznymi a spółdzielnią energetyczną,
- 4) szczegółowy **podmiotowy zakres spółdzielni energetycznej**
- mając na uwadze potrzebę ujednoczenia sposobu dokonywania rozliczeń oraz ochronę ich interesów, a także bezpieczeństwo i niezawodne funkcjonowanie systemu elektroenergetycznego.

Art. 38c ust. 14

Zwolnienie z opłat:

Od ilości energii elektrycznej rozliczonej spółdzielnia energetyczna **nie uiszcza:**

- **na rzecz sprzedawcy opłat z tytułu jej rozliczenia,**
- **opłat za usługę dystrybucji,** których wysokość zależy od ilości pobranej energii elektrycznej przez wszystkich wytwórców i odbiorców spółdzielni energetycznej; opłaty te są uiszczane przez sprzedawcę wobec operatora systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego, do sieci którego przyłączone są instalacje odnawialnego źródła energii i instalacje wszystkich odbiorców spółdzielni energetycznej.

Art. 38c ust. 7

Zwolnienia z opłat cd.:

W odniesieniu do ilości **energii elektrycznej wytworzonej** we wszystkich instalacjach odnawialnych źródeł energii spółdzielni energetycznej, **a następnie zużytej** przez wszystkich odbiorców energii elektrycznej spółdzielni energetycznej, **w tym ilości energii elektrycznej rozliczonej**:

Art. 38c ust. 13

1) **nie nalicza się i nie pobiera:**

- a) **opłaty OZE**, o której mowa w art. 95. ust. 1,
- b) **opłaty mocowej** w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o rynku mocy,
- c) **opłaty kogeneracyjnej** w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 14 grudnia 2018 r. o promowaniu energii elektrycznej z wysokosprawnej kogeneracji;

2) **nie stosuje się obowiązków**, o których mowa w:

- a) art. 52 ust. 1 (*umorzenia świadectw pochodzenia lub uiszczenia opłaty zastępczej*),
- b) art. 10 ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o efektywności energetycznej (*przedsięwzięcia służące poprawie efektywności energetycznej lub umarzenie świadectw efektywności energetycznej*);

3) **podlega zwolnieniu od podatku akcyzowego**, pod warunkiem że **łączna moc zainstalowana** elektryczna wszystkich instalacji odnawialnego źródła energii spółdzielni energetycznej **nie przekracza 1 MW**.

Obowiązki operatora systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego (OSD):

OSD, z którym zamierza współpracować spółdzielnia energetyczna, jest obowiązany niezwłocznie:

- 1) **zawrzeć ze spółdzielnią energetyczną umowę** o świadczenie usług dystrybucji, która w szczególności określi zasady:
 - a) świadczenia usług dystrybucji na rzecz spółdzielni energetycznej i jej członków,
 - b) wyznaczania i udostępniania danych pomiarowych;

- 2) **zawrzeć z wybranym przez spółdzielnię energetyczną sprzedawcą umowę** o świadczenie usług dystrybucji lub dokonać zmiany zawartej umowy w celu umożliwienia dokonywania przez tego sprzedawcę rozliczeń ze spółdzielnią energetyczną, w terminie 21 dni od dnia złożenia wniosku o zawarcie lub zmianę takiej umowy przez wybranego sprzedawcę.

Art. 38d

Obowiązki sprzedawcy energii:

- 1) **informuje spółdzielnię energetyczną o ilości rozliczonej energii**, zgodnie z okresami rozliczeniowymi przyjętymi w umowie kompleksowej,
- 2) przesyła spółdzielni energetycznej **szczegółowe zestawienie ilości rozliczonej energii z podziałem na poszczególnych jej członków.**

Art. 38c ust. 9

Pozostałe przepisy:

Wytwarzanie energii elektrycznej w mikroinstalacji przez podmiot będący członkiem spółdzielni energetycznej i niebędący przedsiębiorcą w rozumieniu ustawy - Prawo przedsiębiorców, a następnie wprowadzanie tej energii do sieci dystrybucyjnej elektroenergetycznej, która podlega rozliczeniu, nie stanowi działalności gospodarczej w rozumieniu ustawy - Prawo przedsiębiorców.

Art. 38c ust.10

Na potrzeby bilansowania handlowego, o którym mowa w art. 3 pkt 40 ustawy – Prawo energetyczne, **wszystkich wytwórców i odbiorców spółdzielni energetycznej uznaje się za odbiorcę.**

Art. 38e ust.2

Pozostałe przepisy cd.:

- **Wystąpienie** ze spółdzielni energetycznej na skutek wypowiedzenia może nastąpić **nie wcześniej niż z końcem danego okresu rozliczeniowego**, o którym mowa w art. 38c ust. 8.

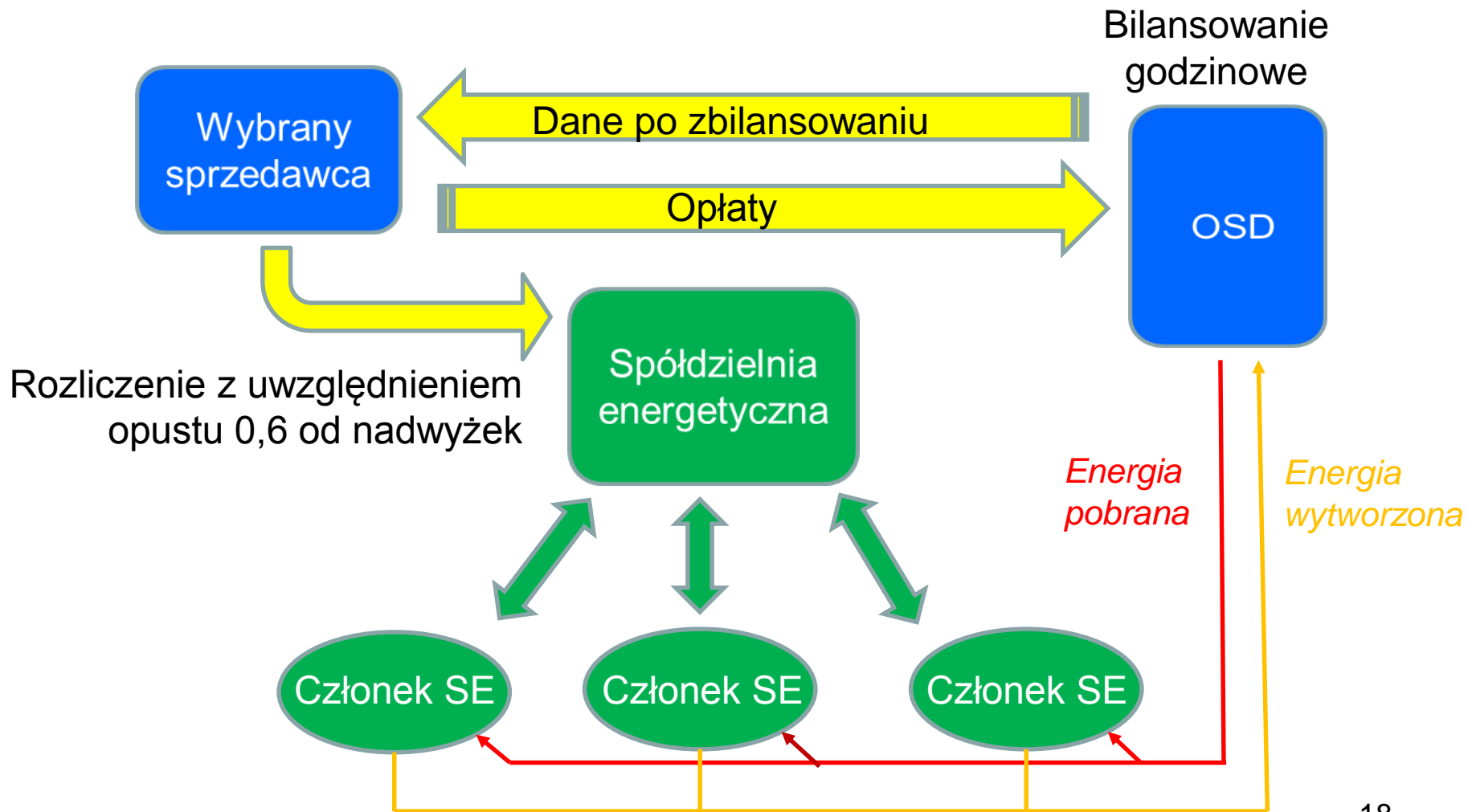
Art. 38e ust 3

- **W zakresie nieuregulowanym** w ustawie do spółdzielni energetycznych stosuje się przepisy ustawy z dnia 16 września 1982 r. - Prawo spółdzielcze lub ustawy z dnia 4 października 2018 r. o spółdzielniach rolników.

Art. 38o

Model funkcjonowania spółdzielni energetycznych:

Przyznawanie preferencji:

- Proste procedury administracyjne
- Jednolite zasady stosowane na terenie całego kraju
- Brak ograniczeń czasowych i limitów wsparcia

Rozpoczęcie działalności spółdzielni energetycznej:

- Przedmiotem działalności spółdzielni energetycznej może być **wytwarzanie energii elektrycznej lub ciepła, lub biogazu** w instalacjach odnawialnego źródła energii stanowiących własność spółdzielni energetycznej lub jej członków.
- Spółdzielnia energetyczna może **podjąć działalność po zamieszczeniu jej danych w wykazie spółdzielni energetycznych.**
- Wykaz spółdzielni energetycznych prowadzi **Dyrektor Generalny KOWR.**
Art. 38f ust. 1-3
- **Obowiązek rozliczenia** spółdzielni energetycznej przez sprzedawcę energii powstaje **od dnia zamieszczenia** przez Dyrektora Generalnego KOWR danych spółdzielni energetycznej **w wykazie i trwa przez okres znajdowania się danych spółdzielni w tym wykazie.**

Art. 40 ust. 1b pkt 2

Rejestracja w KOWR:

Złożenie do KOWR wniosku wraz z
wymaganym oświadczeniem oraz statutem
spółdzielni

Uzupełnienie
wniosku

Zamieszczenie w wykazie spółdzielni
energetycznych

Wydanie przez KOWR
zaświadczenia

Statut
spółdzielni

Art. 38g, 38h, 38j

Obowiązki spółdzielni energetycznej:

- Informowanie DG KOWR o każdej **zmianie danych rejestracyjnych**, w szczególności o zakończeniu lub zawieszeniu wykonywania działalności w terminie 14 dni od daty zmiany tych danych albo od dnia zakończenia lub zawieszenia wykonywania tej działalności pod rygorem wykreślenia z wykazu spółdzielni energetycznych. *Art. 38i*
- **Prowadzenie dokumentacji** dotyczącej ilości energii elektrycznej lub biogazu, lub ciepła wytworzonej oraz zużytej przez członków spółdzielni energetycznej. *Art. 38m*
- Przekazywanie DG KOWR **sprawozdań rocznych** (w ujęciu miesięcznym), w terminie 60 dni od zakończenia roku kalendarzowego. *Art. 38m*

Kompetencje KOWR:

- **Odmowa, w drodze decyzji, zamieszczenia spółdzielni w wykazie** spółdzielni energetycznych, w przypadku gdy spółdzielnia nie spełnia warunków, o których mowa w art. 38e.

Art. 38k

- Przeprowadzanie **kontroli** związanej z przedmiotem działalności spółdzielni energetycznej.

Art. 38n

Sankcje:

- DG KOWR, w drodze decyzji, **wykreśla dane** spółdzielni energetycznej z wykazu spółdzielni energetycznych:
 - 1) w przypadku **gdy przestała spełniać którykolwiek z warunków**, lub złożyła wraz z wnioskiem oświadczenie niezgodne ze stanem faktycznym; *Art. 38l ust. 1*
 - 2) **na wniosek** spółdzielni energetycznej.

- Spółdzielnia energetyczna, którą wykreślono z wykazu spółdzielni energetycznych z powodu, o którym mowa w pkt 1, na danym obszarze **może ubiegać się o ponowne zamieszczenie** w tym wykazie **nie wcześniej niż po upływie 3 lat** od dnia wykreślenia wpisu. *Art. 38l ust.2*

- DG KOWR wymierza **karę pieniężną** za:
 - utrudnianie przeprowadzenia kontroli (10 000 zł);
 - nie przekazanie w terminie sprawozdania, lub podanie w tym sprawozdaniu nieprawdziwych informacji (1 000 zł). *Art. 168, 169, 170*

Kampania informacyjna:

- Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa
- Ośrodki Doradztwa Rolniczego

**Dziękuję
za uwagę**